

A. M r a č e k:

„Utopenci.“

V létě roku 19... byl jsem ještě co mladý strážník služebně přidělen oddělení stráže v P., podléhajícimu policejnímu okresnímu komisařství v N.

Největší část okresu náležející dozoru tohoto oddělení je vltavský břeh, posetý v létě

v době koupání tisíci a tisíci lidmi. Koupou se staří, mladí i děti. Někde se koupou odděleně, někde jak se to dá, jaké místo si kdo vybere a jak časně přijde. Bývá tam velice rušno a veselo těm, kteří se mohou koupat. Méně veselo však bývalo nám a myslím, že vždycky

bývá těm, kteří se koupali nemohou a musí v parnu obcházeti »za chlebem«. Obzvlášť lidem u vody vyrostlým, vodomilům, jak je tomu u mne.

Že se tam někdy přihodí něco, co by se snad státi nemělo, je samozřejmé při účasti tolika tisíc lidí. Přihodí se něco i tam kde je lidí mnohem méně. V celku však je zde u Vltavy chování těchto lidí velmi slušné. Viděl jsem již chování mnohem volnější v jistých oblíbených lesních lázních nedaleko Prahy, které nejsou na řece, nýbrž na rybníce a kde lidé v koupacích oblecích válejí se na asfaltované a dosti frekventní silnici. Lidé jedoucí je musejí takřka prositi, aby jim dovolili projeti. To však je pro tento děj věci vedlejší.

Na shora popsaných místech jsem spolu s jinými svými druhy obcházel za účelem dozoru, pořádku a všeobecné bezpečnosti. Neobcházeli jsme jen po břehu; chodili jsme také do lázní, kterých je tam celá řada, kde vyhrávají vojenské i civilní hudby. Jsou tam také různé sportovní, tělocvičné a jiné zábavy a žertovné atrakce, kde se mladí lidé snadno seznamují anebo již seznámení se tam jdou obveselit a užítí své volné chvíle způsobem zdravým ve vodě, na slunci a na vzduchu.

Do lázní jsme docházivali na hlídky i po desáté hodině večerní a dohlíželi, aby snad někdo v lázních nezůstal za nekalým účelem v noci, nebo aby ze závisti konkurenční nezapálil anebo nějakou jinou škodu tam nespáchal.

Jednoho krásného večera ke konci června šli jsme s přítelem Hudečkem (dnes je již na odpočinku) na hlídku po nábřeží. Měli jsme již v první půlhodině předepsanou obchůzku lázněmi. Hudeček je liška vykutálená ještě dnes, kdy už má hlavu šedivou. Dříve s ním však bývalo teprve veselo. Každou chvíli provedl někomu něco k pošádění. Je to však od kosti hodný člověk a nikdy nikomu vážně neublížil. Také se ale nikdy nikoho nebál. Tělesně je to obr a sílu míval ohromnou. Býval postrachem všech rvavých individuí, o které v našem obvodě nebyla a není nouze.

Vykročili jsme ze strážnice a na jeho návrh jsme si pospíšili, aby jsme v lázních byli dřív a prohlédli je zevrubně. Prohlédli jsme jedny a vešli do druhých; v těchto byli oba lázeňští plavčíci ve své místnosti. Seděli potmě a kouřili cigarety; ani nemluvili. Až když jsme přišli těsně k nim, teprve pozdravili svým »pámbu zdraví« a rozsvítili. Václav (Hudeček) na ně promluvil; byl vysloužilý zákopnický desátník a sloužil s jedním z plavčků na vojně a tykal si s ním. Byli oba Pražáci. Hudeček z Karlína a plavčík, také hromotluk a také dobrák, z Vyšehradu. Jmenoval se Florián. Václav si Floriána hned dobíral a vtipkoval na něho, ale Florián se smál nějak podivně, jako by se mu

do smíchu nechtělo, až Václav povídá: »Floriáne, ty jsi nějaký syrovej. Co ti je? Půjč mi ty housle, já ti něco zahraju«. »Jaké housle? Kde vidíš jaké housle?« Tázal se Florián. »Máš je přece vedle sebe«, odvětil Václav a ukázal na kocoura, miláčka paní Veroniky, manželky Floriánovy. »Jen něco vyveď a nesmíš moji ženě na oči«. »Neboj se Floriáne nic mu neudělám. Ani bych mu ublížit nemohl; ale zahraju ti na něj jako na housle«. Macka vzal, pohladil, vzal mu všechny čtyři nohy do levé ruky a hlavu mu vstrčil pod svůj levý loket. Pak vzal mackův ocas a vstrčil si jeho špičku mezi přední zuby. Kocour ani muk. Až podle toho, jak silně šibal mackův ocas mezi zuby tiskl, podle toho macek zpíval svoje »mňau«. Buď piano nebo forte, adagio nebo allegro. Florián se smíchy válel a jeho kamarád rovněž. I já jsem se musel smát, vida, že se kocourovi neubližuje. Bylo už $\frac{3}{4}$ 11 hod. v noci.

Celý žert trval malou chvíli. Pojednou ze tmy se nám zjevil před místností párek mladých, hezkých lidí v koupacích oblecích. Muž — jistý dr. L. — se obrátil na plavčíka a povídá: »Pane Floriáne buďte tak laskav a nezlobte se, dejte nám naše šaty. My jsme se se ženou zdrželi naproti na Císařské louce v tenisovém klubu u přátel a docela jsme zapomněli, že je už tolik hodin. Je tam veselo; ale zaplať pánbůh, že jste tu. My jsme umírali strachy než jsme sem doveslovali, že shasnete a odejdete, a že zůstanem bez šatů. A to víte, jak by jsme se pak dostali domů?«

Plavčík Florián vyvalil oči a koukal na lidi jako na zjevení. Nemohl ze sebe vypravit slova. Až najednou se obrátil na přítele Václava a povídá mu »Václave, proboha tě prosím, zmlať mně, vynadej mi ale jen prosím tě, nikomu nic neříkej«. »A co nemám říkat?« »No, víš Václave, já jsem tadyhle s Martinem — tak se jmenoval druhý plavčík — večer prohlížel kabiny jako každodenně když už všechno odešlo a v jedenáctce jsem našel jedny pánské a jedny dámské šaty. To víš jak ve mně hrklo. Čekali jsme do tmy, a když už nikdo nepřicházel, tak jsme byli s Martinem jisti, že se ti dva utopili.«

»A kam jste nám ty šaty dali?« vyhrkla paní. »Milostpaní, proboha jich prosím nezloběj se, ale my je jistě najdem.« »Ale kde pro kristapána jsou?« Doléhala paní. »Milostpaní, proboha jich prosím nehněvají se, ale my jsme měli, to vědí, strach z toho co by přišlo, kdyby se někdo dověděl, že v lázních kde my jsme s Martinem plavčíky, se dva lidé utopili. Tak jsme se tuhle s Martinem dlouho radili co dělat, až jsme si řekli, že na to nesmí dojít, aby někdo řek', že utopenci byli z našich lázní. Šaty jsme vzali, všechno jsme prošacovali, ale nic v nich nebylo. Zabalili jsme do nich pořádněj kámen, obvázali provázkem a támhle za špičkou Švarcenberského ostrova jsme je

potopili.« »Oboje?« vyhrkla mladá paní. »Sakramentský chlapci«. Ulehčil si postižený. »Pane doktore, oboje jsme utopili. Proboha jich prosím, ale my je s Martinem najdem brzo. Ono je tam sice hluboko, ale my máme, vědí, kotvičku na provázku a my je máme co nevidět.«

»Ale my nemůžeme přece v tak mokrých šatech do Prahy i když je najdete«, paní na to. »Milostpaní, Martin doběhne pro moji starou, ona je tu hned a šaty vyžehlí, to nebude dlouho trvat, nebo jim něco půjčí«.

»To nebude dlouho trvat, jenom asi do dvou hodin v noci.« Řekl doktor L. »A kde budeme po tu dobu?« Milostpane jdou dovnitř s milostpaní, my jim zatopíme. Dříví tu máme, a šaty tu budou také brzy. On Václav půjde se mnou a pomůže mi hledat. Vid' Véno. Zavřít mě nemůže dokud je nenajdu.«

Co milému Václavovi zbývalo? Musel s Floriánem na loďku. Paní v šatech neměla nic. Kabelku si vzala s sebou. Pán pouze prázdnou dřevěnou tabatěrku na cigarety, cigarety měl u sebe a peníze rovněž, neboť již k šesté hodině jeli do klubu na Švarcenberský ostrov.

Netrvalo skutečně dlouho a Florián s Václavem se vrátili a šaty přinesli; byly v měkém bahně. Vymáchali je a shledali, že se jim ničeho nestalo.

Paní Veronika, pro kterou Martin mezitím došel, byla za chvíli v lázních a dala šaty do pořádku. Často se podívala na Floriána, který se však pořád koukal jinam. Chudák asi čekal. Floriánovi postižení manželé odpustili. Dobře mu to tedy dopadlo, neboť i my jsme mlčeli až do dnešního dne. Ale manželé prý si v boudě poseděli do půl třetí do noci, neboť šaty byly příliš promočeny a žehlit se nemohly až trochu proschly. To jsme se ovšem dověděli až druhého dne.

Kamarád Floriánův, druhý plavčík, musel běžet pro automobil až na Karlovo náměstí, aby se manželé mohli dostat domů. Byl tedy potrestán také. Pěšky jít nechtěli. Byli z Vinohrad.

Doufám, dostanou-li tyto řádky do rukou, že i mně dnes odpustí, že o věci píši, jako blahovolně tehdy odpustili Floriánovi a Martinovi. Případ není pro nás, bezpečnostní orgány, jistě bez zajímavosti.